

G. Taylor vodi smučarski tečaj z GLM smučmi na Vrščicu

Ali bomo z GLM smučmi uspeli tudi v Evropi?

g. Taylor iz ZDA z Elanovimi smučmi jamči za uspeh

Kako privedi začetnika v najkrajšem času do izurjenega smučarja? V NEKAJ DNEH IN POSTOPOMA NA STIRIH DOLŽINAH KRATKIH SMUČI GLM. To je cilj nove metode učenja smučanja — GLM. O njej govorijo v Ameriki samo v superlativih. Spoznali smo jo tudi mi in mnogi smučarski učitelji iz skoraj celotne Evrope na GLM CLINIC v organizaciji Inštituta ELAN. V proizvodnji GLM smučmi je ELAN prvi na svetu.

Prepričan sem, da se je marsikdo od vas, ko je videl ali izdeloval GLM smučmi, vprašal, kaj je pa zopet to in kdo naj bi smučal s tako smešno kratkimi smučmi. Pa še kako smučajo in to Amerikanci. Lani smo jim prodali več kot 34.000 parov teh smučmi. Pravzaprav se učijo smučati na teh smučeh, saj je GLM (Graduated length method — metoda deljenih dolžin) v zadnjem času najbolj popularna metoda učenja smučanja v ZDA. Največja prednost te metode je v tem, da na zelo lahek način v kratkem času popolnega začetnika privede do paralelnega zavoja. Kaj več o sami metodi naj bi povedali strokovnjaki za to, jaz spregovorim

lahko le o akciji, ki smo jo pripravili z namenom povečati prodajo naših smučmi.

V Evropi je ta GLM metoda, ki nam je v ZDA prinesla dobre rezultate v prodaji, še dokaj nepoznana in še ni vpeljana v učne programe smučarskih šol. Zato smo povabili

(Nadaljevanje na strani 3)

Uveljavimo ustavna določila (TOZD)

19. maja je bil v podjetju posvet predstavnikov samoupravljanja, vodstvenih in družbenopolitičnih delavcev glede uveljavitve ustavnih amandmajev. Namen sestanka je bil tudi, postaviti akcijski program za uresničitev teh amandmajev v našem podjetju.

Povabili smo eksperta na tem področju, našega dolgoletnega zunanega sodelavca, uslužbenca ustavnega sodišča dipl. lur. tov. Janeza Šinkovca, da nam je razložil načrte, ki jih je treba uresničiti.

Kot izhodišče pri uveljavljanju ustavnih amandmajev je potrebno upoštevati določbe XXI., XXII. in XXIII. amandmaja k ustavi SFRJ.

Opredelitev temeljne organizacije združenega dela (TOZD)

Osnovni elementi TOZD so naslednji:

1. da dela s sredstvi družbene reprodukcije. Z uvajanjem pojma »sredstva družbene reprodukcije« se uveljavlja nov koncept samoupravnega sistema, kjer so skupna družbena sredstva razdeljena na TOZD. Ta sredstva se sicer lahko združujejo na podlagi samoupravnih sporazumov po odločitvi delavcev TOZD, vendar bo vedno znano, komu pripadajo. Razpolaganje s sredstvi razumemo tudi v tem smislu, da naj ima TOZD tolikšno količino sredstev, ki ji omogoča poslovnost, perspektivni razvoj in delavcem v njej socialno varnost. Ob tem je treba opozoriti tudi na ustrezno kadrovske strukturo, ki prav tako pomeni pogoj za uspešno delo;

2. da tak del delovne organizacije pomeni delovno celoto. Iz dosedanje prakse so znani primeri umetno izločenih enot pa tja do velikih proizvodno ekonomskih celot, ki so samostojno delovale na trgu. Amandmaji ne opredeljujejo, kaj pomeni »delovna celota«. Vsekakor pa bo morala biti TOZD zaokrožena celota, ki bi lahko uspešno de-

lovala na trgu, ali vsaj učinkovito opravljala interno menjavo in obračun v delovni organizaciji. Da bi se namreč TOZD enakopravno združevala dalje, mora biti obstojna in imeti perspektivo;

3. da se uspeh skupnega dela delavcev lahko potrdi kot vrednost na trgu ali v delovni organizaciji. Vrednost nastopi v prometu nasproti tretjim ali v asociaciji TOZD — delovni organizaciji s takoimenovano »interno realizacijo«. Ugotavljanje dohodka poteka po še vedno veljavnih določbah 7. in 8. člena temeljnega zakona o ugotavljanju in delitvi dohodka. V praksi je največje problemov z interno realizacijo.

V našem primeru pa moramo upoštevati oscilacije dohodka glede na sezonski značaj posameznih proizvodnih artiklov. Nihanja v dohodku glede posameznih artiklov namreč lahko povzročijo težave v sistemu delitve dohodka in osebnih dohodkov. Prav ta ugotovitev bo verjetno zahtevala, da upoštevamo predvsem kriterij dohodka, ne pa morebitno tehnično opredeljevanje bodoče samoupravne strukture.

Vse zgoraj navedene elemente morajo delovne organizacije izpolnjevati, da se lahko konstituirajo kot TOZD. Ustava pa opredeljuje tudi primere, ko se del delovne organizacije ne bi mogel konstituirati kot TOZD, ali iz nje izločiti, če bi bile s tem kršene pravice delavcev v drugih delih delovne organizacije, pravice in interesi delovne organizacije kot celote in končno v primerih, če bi se s tem spremenile medsebojne obveznosti.

V našem konkretnem primeru pa je potrebno upoštevati še določbe XXVIII. amandmaja k ustavi SRS, ki ureja položaj delovnih organizacij posebnega družbenega pomena zaradi varovanja širših splošnih družbenih interesov v institutu, ki

(Nadaljevanje na 2. strani)

Začetek gradnje industrijskega skladišča »Elan« Begunje

Uveljavimo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

se ukvarja z raziskovalno dejavnostjo. V teh primerih je treba upoštevati širše interese glede raziskovalne dejavnosti in upoštevati predpise, ki se manj nanašajo.

Nekatera izhodišča pri oblikovanju TOZD

Ureditev oz. uveljavitev ustavnih amandmajev v delovnih organizacijah štejemo kot aktualno družbeno-politično nalogo, ki mora temeljiti na podlagi resnih proučevanj trenutnega stanja. Odklanjati je treba formalno spreminjanje sedanjih organizacij združenega dela v TOZD, če pri tem niso zagotovljeni dejanski ustavnih elementi, zlasti pa v našem primeru problematika nihanja dohodka in načela ustave o solidarnosti delovnih ljudi pri delitvi osebnih dohodkov. Menimo, da bi morala potekati akcija za uveljavitev ustavnih amandmajev v naslednjem vrstnem redu:

— analiza sedanjega stanja, zlasti pri ugotavljanju celovitih celot, medsebojnih odnosov in vseh tistih elementov, ki zagotavljajo pravilno ugotavljanje dohodka, solidarnost in socialno varnost,

— opredelitev nadaljnjih ciljev delovne organizacije kot celote in vsake TOZD posebej. S tem razumemo predvsem perspektivni plan razvoja in ugotavljanje ter opredelitev tistih kohezivnih elementov delovne organizacije, ki zahtevajo medsebojno odvisnost in povezanost,

— na podlagi prvih dveh opravljenih nalog sledi izvedba bodoče organizacije in samoupravne strukture, ki naj jo delovni ljudje sprejemajo na neposreden način.

Konstituiranje TOZD

V zvezi s konstituiranjem TOZD nastaja vrsta vprašanj, ki so povezana z njenim statusom, zlasti pa:

1. izvolitev organov
2. pravnih status TOZD
3. problem sredstev
4. sprejem splošnega akta

Prva točka ni problematična. Glede druge točke menimo, da je sedanja ureditev, ko sta tovarna in institut vsak zase pravna oseba, zadovoljiva. Sedanji način dobro rešuje tudi problem medsebojne obveznosti in pokrivanje izgub. V kolikor ne bi menjali organizacije, bi prav gotovo taka struktura lahko ostala. Omenili smo že, da bi sprememba pomenila lahko velike težave zaradi nihanja dohodka po posameznih proizvodnih artiklih. Če bi se namreč odločili, da bi tovarno razdelili na več TOZD, bi nastopili predvsem naslednji problemi:

— vsaka nova celota bi imela lastna sredstva, obračunavala amor-

tizacijo, razdeliti bi bilo potrebno tudi vse doslej dospele obveznosti,

— glede na nihanje dohodka bi nujno nastale med TOZD težave, kar bi se pokazalo pri izplačevanju osebnih dohodkov; med posameznimi organizacijami bi se začeli razvijati kreditni posli, zmanjševala bi se sposobnost skupnega nastopanja. V kolikor do take solidarnosti sploh ne bi prišlo (medsebojno kreditiranje), bi se težave še povečale;

— nastalo bi vprašanje, kako razvijati tovarno naprej, zlasti še v primeru, če ne bi združevali sredstev. Vsaka TOZD za sebe pa verjetno ne bi bila sposobna urediti lastnega razvoja brez udeležbe skupnih sredstev.

Vsa ta vprašanja so tudi povezana tako s pravnim statusom TOZD, kakor tudi s problematiko sredstev. V ta namen je dejansko potrebno izdelati analizo sedanjega stanja in ugotoviti poslovno in perspektivno sposobnost posameznih delov podjetja, v kolikor bi se organi upravljanja in družbeno-politične organizacije odločile za drugačno organizacijo podjetja kakor sedaj.

Ob tem se nam zastavlja vprašanje solidarnosti v delovni organizaciji in socialne varnosti delavcev. Razmisliť je tudi treba, ali bi ob ekspanziji, ki se kaže v podjetju, kazalo kaj spreminjati pri organizaciji in pri tem upoštevati nakazane probleme. Smisel ustavnih amandmajev je, približati odločanje delovnim ljudem. To pa ne na tako nerazumen način, da bi nadaljnji razvoj podjetja postal vprašljiv. Za odločanje delavcev so možni tudi drugi načini, zlasti večja pristojnost zborov delovnih ljudi, informiranost in odgovornost organov.

Opredelitev ciljev delovne organizacije

Delovna organizacija je organizirana skupina. Zato je v sociološkem pogledu kohezivna, strukturirana in gibljiva družbena forma množice ljudi, ki se zaradi svojih potreb in potreb družbe udeležujejo določene dejavnosti, stopajo pri tem v določene medsebojne odnose in ustvarjajo elemente skupne kulture. Sociološka opredelitev opozarja zlasti na elemente kohezivnosti, dinamičnosti in problematiko odnosov. Napáčno bi bilo obravnavati delovno organizacijo zgolj z vidika gospodarske dejavnosti, poudarjati izključno dohodek in pri tem zane-marjati druge socialne elemente. Prav tako je treba odklanjati napáčno pojmovanje družbene lastnine, ki so jo nekateri šteli za kolektivno. Delovno organizacijo je tre-

Montažna hala čolnov

ba šteti kot del celotnega družbenega sistema.

Opredelitev ciljev delovne organizacije je pomembna tudi zato, ker nam pokaže tiste elemente, ki delovno organizacijo vežejo in zato tudi zahtevajo določene dogovorjene odnose. Razumljivo je, da v sporazumu kot temeljni akt ne vnašamo kvantificiranih ciljev, ki jih opredeljujemo z načrti in programi. V delovni organizaciji naj bi bili razvidni načrti in programi za posamezne TOZD kot za podjetje kot celoto.

Problem odločanja

Novi ustavni sistem zahteva večje neposredno odločanje delavcev, vsled česar menimo, da bi bilo potrebno spremeniti pristojnost zbo-

rov delovnih ljudi, ki naj bi v bodoče neposredno sprejemali splošne akte, plane in programe. Samoupravni organi naj bi bili tudi bolj odgovorni zborom delovnih ljudi. Da pa bi lahko delavci uveljavljali odgovornost samoupravnih organov in vodilnih delavcev, pa je potrebno natančneje določiti tudi informiranost vseh delavcev. Neposredno odločanje si ne moremo predstavljati tako, da bi neprestano zbori delovnih ljudi odločali o vseh številnih vprašanjih. Dogovoriti se morajo za vsa ključna vprašanja, njihovo izvajanje pa prepustiti kolektivnim organom, ki so jim za to odgovorni.

Zunanji sodelavec:
Janez Šinkovec, dipl. iur.

Kandidati za novi DS podjetja

Obrat smučí:

Janez Tavčar
Stane Gabor
Damjan Potočnik
Marija Mežnarc
Angela Mrak
Janez Legat
Jelka Krašovec
Slavka Kosmač
Sonja Urh

Pomožni obrat:

Milan Lotrič
Marjan Mohorč

Obrat čolnov:

Alojz Novak
Alojz Šiško

Skupina proizvodnih enot:

Peter Gašperšič
Franc Pretnar

Rok Sitar

Predrag Palavestrič
Milan Črne
Ivan Treven
Marjan Lombar
Ivan Pristov

Skupne službe:

Janez Janc
Miro Palhartinger
Anton Koselj
Bojan Zajc
Jelka Bem
Andrej Resman
Ivan Milatovič
Majda Dobida
Marta Kunstelj
Tine Bertancelj
Marica Hirci
Jože Košir

80 ur dela — prispevek Plamena za stabilizacijo

Ob sprejemu novih članov v osnovno organizacijo ZK tovarne Plamen v Kropi se je porodila ideja, da bi tudi z delom in ne samo z besedami podprli prizadevanja za stabilizacijo gospodarstva. Akcijo, ki jo je nato v naslednjih dneh sprejel celoten kolektiv, so povezali z rojstnim dnevom maršala Tita pod geslom: »80 delovnih ur za 80 let«. Istočasno so na svečanem zboru kolektiva pozvali druge delovne organizacije, da se jim na enakovreden način pridružijo v prizadevanjih za stabilizacijo.

Akcija Plamena je močno odjeknila predvsem med delovnimi kolektivi radovljiške občine. Delovne organizacije, od katerih položaj na tržišču zahteva previdnost pri tej akciji, so sicer na sestankih političnih aktivov izrekle podporo Plamenu, vendar se prav glede na ekonomski položaj (pomanjkanje naročil, uvoz reprodukcijskega materiala

idr.) ne morejo v celoti in takoj odzvati njegovemu pozivu.

Politični aktiv ELAN-a se je zbral v petek, 26. maja in prav tako podprl akcijo Plamena, vendar so navzoči želeli večja zagotovila, da bodo sprejete tudi rešitve, ki bodo naše gospodarstvo odvrnile od izgub, nerentabilnega poslovanja, zadolževanja v tujini itd. Poleg tega pa je bila izražena tudi misel, naj delovni ljudje stalno nadzorujejo akcijo, saj bi tako skrajšali rok stabilizacije, bolj vplivali na odstranjevanje dosedanjih napak in tudi na posameznike, ki so zakrivilili te napake.

Sprejeli smo sklep o podpori in priznanju Plamenu, da je sprožil tako pomembno akcijo, ki se ji bomo pridružili, ko nam bo to omogočal ekonomski položaj in ko bodo dani vsi pogoji za stalni nadzor nad akcijo in za večji vpliv vseh, ki se bodo tej akciji pridružili.

BM

Letos so se finančni strokovnjaki lesnih podjetij Slovenije zbrali na simpoziju v Elanu, govorili so o gospodarstvu

Ali bomo z GLM smučmi uspeli tudi v Evropi?

(Nadaljevanje s 1. strani)

avtorja te metode, znanega smučarskega učitelja Clifa Taylora, sicer sodelavca našega zastopnika v ZDA, k nam, da bi vodil takoimenovano GLM CLINIC. To je razlaga in demonstracija GLM metode z aktivnim udejstvovanjem sodelujočih. Povabili smo tudi vidnejše smučarske učitelje in trenerje iz vse Evrope. Tako se je na Bledu zbrala kar pisana družina. Prišli so iz Zahodne Nemčije, Švedske, Finske, Norveške in seveda Jugoslavije. V treh dneh od 15. do 18. maja, kolikor je trajala GLM CLINIC, so se udeleženci dobro seznanili s to novo metodo učenja smučanja in uspeli smo pridobiti nekaj novih privrženec in zagovornikov te novosti v smučanju.

Prvi dan dopoldne so si udeleženci ogledali našo tovarno in proizvodnjo smuč, nad katero so bili zelo navdušeni. Popoldne pa se je začel delovni program s predavanjem o GLM metodi, ki ga je Clif Taylor popestril z več filmi. Predavanje je bilo res zanimivo in po njem se je razvila živahna razprava. Naslednja

dva dni pa so udeleženci teorijo preizkusili tudi v praksi. Začetni koraki na kratkih smučeh so bili sicer negotovi, toda kaj hitro so sicer vsi izvrstni smučarji vijugali s temi smučmi prav mojstrsko. Vse je potekalo v redu, le vreme nam je nagajalo. Toda tudi dež ni mogel zaustaviti navdušenih smučarjev. Vsi premočeni in utrujeni pa so se po končanem smučanju okrepcali in pogreli v gostoljubnem Tičarjevem domu na Vršiču. Da udeležencem med smučanjem ne bi bilo treba hoditi navkreber, nam je na pomoč priskočila ekipa iz Tomosa z dvema novima prenosnima žičnicama.

Ta GLM CLINIC naj bi bil začetek uvajanja GLM metode učenja smučanja v Evropi. Nadaljnji razvoj je odvisen od aktivnosti predstavnikov posameznih držav in pa od naše nadaljnje aktivnosti na tem področju. Stališča prodaje je uvedba te metode v Evropi vsekakor zelo zanimiva, saj bi poleg prodaje samih GLM smuč dosegli tudi večjo popularnost ostalih smuč z znamko ELAN.

Grm Janez

Clif Taylor, oče kratkih smuč in metode GLM. Lahko bi rekli tudi: kako dolga je pot do slave? Kajti Clif ni začel svoje pionirske poti kot direktor programa za GLM pri ugledni firmi Shakespeare, za katero zdaj s svojim renomejem opravlja neprecenljive usluge, potuje, predava, prireja seminarje, nastopa na televiziji, obiskuje smučarske centre in trgovce, hkrati pa je za povprečnega ameriškega smučarja vsaj tolikšen idol, kot nam je nekoč, na primer, na našem malem Slovenskem pomenilo ime Janez Pold.

Prve poizkuse s krajšimi smučmi je Taylor začel še med drugo sve-

toвно vojno kot smučarski inštruktor v X. planinski diviziji, ki se je borila na italijanski fronti (mimo-grede, bil je tudi na Mangartu in med svojim nedavnim obiskom na Vršiču se je spet zapeljal pogledat pod njegovo vznožje). Kot smučarski učitelj in direktor smučarskih šol je po vojni nadaljeval s svojimi reformatorskimi metodami, zlasti po prihodu v Brattleboro, Vermont, leta 1955. Lowell Thomas, ki je leta 1961 napisal spremeno besedilo njegovi knjigi o kratkih smučeh, takole pravi na začetku: »Predvsem pa svarim pred avtorjem! Taylor je gorečnejši. Taylor je fanatik. Prepričan je, da so njegove kratke smuč že

Še nekaj o gospodarskem načrtu 1972

(nadaljevanje)

V prejšnji številki Naše smučine smo objavili izhodišča gospodarskega načrta. Uvodoma smo pisali o njegovem pomenu, o kapacitetah, prodaji in proizvodnji. Medtem sta načrt obravnavala oba odbora in delovski svet in ga načeloma tudi sprejela. Pri tem je bilo precej pripomb: Plan je bil izdelan zelo pozno, tako da je med tem časom nastalo že dosti sprememb. Zato so v planu številke, ki se nanašajo na stanje, ko še nismo vedeli, kakšna bo zimska sezona, ki je bila zaradi pomanjkanja snega v Evropi zelo slaba. Nismo tudi še vedeli, da bodo odslej čolni obdavčeni itd. Taki in podobni vplivi nastopajo v vseh podjetjih. Nekatera so celo prenehala s proizvodnjo nekaterih izdelkov.

Pri nas še ni prišlo do tega. Sele zdaj bomo imeli celoletno sliko podjetja, ki bo nedvomno vplivala na rebalans znotraj gospodarskega načrta, osnovna izhodišča in pokazatelji pa bodo v glavnem ostali. To je tudi bistvo vsakega gospodarskega načrta.

Na splošno je treba gledati na letošnje leto kot leto nejasnosti in težav, ne glede na to, kaj nam kaže plan. Sicer smo tudi lani govorili tako, kljub temu, da je končna bilanca pokazala dober uspeh oz. boljši, kot smo ga pričakovali. V letošnjem letu je veliko novih vplivov, ki samo negativno vplivajo na naš plan. Letošnja situacija je brez olepšavanja dovolj težka in moramo se skrajno potruditi, da se rešimo iz težkega gospodarskega položaja. Zamrznitev cen bi najbrž pozitivno vplivala, če bi trajala 2-3 mesece, nikakor pa ne sedaj, ko traja že leto in pol. Devalvacija v decembru je imela za nas nekaj pozitivnih strani, saj se tečajne razlike odražajo za nas v pozitivni smeri, sama zamrznitev cen pa nas je močno prizadela. Zavedati se moramo, da so naši artikli v veliki meri vezani na uvoz surovin.

Pomisliti moramo tudi na stanje po odmrznitvi cen. Cene nekaterih izdelkov, ki so večjega življenjskega pomena, bodo pod kontrolo, za vse ostale proizvode pa se bodo cene prosto formulirale. Vprašanje je, kako bomo mogli povečati cene, če se bodo cene vseh nabavnih materialov povečale.

Vsekakor ne smemo gledati na celotno situacijo z rezervo, ampak vztrajati pri začrtanem programu. Imamo nekaj pozitivnih vplivov kot so decembrska devalvacija, investicija, podvojitve proizvodnje itd.

Kljub vsemu ne moremo pričakovati katastrofe. Upamo, da bomo

same po sebi ves odgovor. Sam v to nisem prepričan. Vem le, da da jo obilo zabave.

Ce Taylor ne bi bil gorečnejši in fanatik, prav gotovo v svojem prizadevanju ne bi vztrajal več kot četrto stoletja. In končno uspel! Pred desetimi leti je v svoji publikaciji še objavil osebna pisma ljudi, kot so Stein Erikson, Othmar Schneider, Alf Engen in drugi, da bi z njihovimi imeni podprl svojo veljavo. Danes stoje v ZDA stvari tako, da bi sklicevanje na taista pisma — Taylorjevo ime mnogim izmed teh uglednih ljudi podprlo — njihovo lastno veljavo.

Milan Maver

uspeli izplačevati osebne dohodek na taki višini kot do sedaj. Če pa bo prišlo do zamrznitve osebnih dohodkov, kot predvidevajo, bi bili le-ti na lanski višini, kar bi bil udarec ne le za Elan, ampak za vse delovne organizacije.

Konkretno bomo danes v nadaljevanju obravnavali še:

Načrt kadrov

Načrt nabave

Plan stroškov

Finančni plan

Celotni dohodek in njegove elemente

Načrt kadrov

Za realizacijo plana proizvodnje in plana prodaje so potrebni kadri. Ze takoj v začetku pa moramo poudariti, da zahtev po vrsti kadrov nismo vzeli iz sedaj zaključujoče sistemizacije, temveč smo se pri tem poslužili klasičnega načina.

Na podlagi plana prodaje in plana proizvodnje je za najno realizacijo potrebno 790 ljudi ali 2,7 % več, kot je bilo stanje.

Podjetje je za plansko leto 1972 predvidelo 42 % več sredstev za funkcionalno izobraževanje sedanjega kadra v raznih tečajih za študij dela, za varstvo pri delu, za tuje jezike, prekvalifikacije ter v seminarjih s področja tehnike, ekonomike organizacije, samoupravljanja itd.

Načrt nabave

O stabilizacijskih ukrepih, ki jih pripravljata in izdajata ZIS in RIS, še ne bi mogli danes ničesar reči. Zagotovo pa vemo, da ne bodo prinesli milejših oziroma ugodnejših stališč za naše podjetje oziroma za celotno industrijo.

V celoti še vedno lahko govorimo o neurejenih gospodarskih razmerah v državi, ki ne razjasnjujejo položaja in tako onemogočajo solidno planiranje in izvajanje nalog v ožjem in širšem smislu. Negativni pojavi se vlečejo že nekaj let in kot kaže trenutno stanje, ni posebnega upanja, da bi se v kratkem izboljšali. Med pomembnimi negativnimi pojavi naj omenimo monetarno politiko v svetu, posebno še v Jugoslaviji, inflacijske tokove, uvajanje in spreminjanje depozitov pri uvozu, zamrznjenje cen in v tej zvezi težak položaj na nabavnem področju, revalvacije in devalvacije, drseči tečajji valut in drugo. Vsi navedeni vplivi so delovali in še delujejo negativno pri porastu cen materialov iz uvoza kakor tudi pri nabavi domačih materialov in pri domačih storitvah.

Za svoje potrebe nabavlja podjetje preko polovice vrednosti materiala iz uvoza, za kar potroši 49 % deviznih dinarjev, računajoč od skupne vrednosti izdelavnega materiala.

Plan stroškov

V tem poglavju so obravnavani celotni stroški poslovanja od stroškov proizvodnje do realizacije proizvodnje na trgu. Glede na predvideni povečani obseg proizvodnje za 17% in prodaje za 30% lahko ugotovimo, da so začrtani stroški v dosegljivih mejah, čeprav je situacija glede gibanja stroškov in ocene predvidenega gibanja neugodna, predvsem iz znanih razlogov, ki so navedeni v poglavju o nabavi.

(Nadaljevanje na strani 4)

Stanovanjska posojila 1972

Komisija za kadrovsko-socialna vprašanja je na svoji 60. seji reševala vloge prosilcev za gradnjo in adaptacijo hiš v individualni gradnji ter nakup stanovanj in adaptacijo brez gradbenega dovoljenja. Na podlagi razpisa je prošnje razdelila v več skupin:

- prosilci, ki izpolnjujejo vse pogoje;
- prosilci, ki so predložili pomanjkljivo dokumentacijo in pri katerih gradnja še ni dosegla 1. faze;
- prosilci, ki živijo izven gradbenega okoliša;
- prosilci, ki naj bi jim odobrili sredstva iz sklada skupne porabe, potem ko bi si ogledali gradnjo;
- prosilci, ki so že prejeli posojila v prejšnjih letih in lastniki za adaptacijo novejših hiš;

f) prosilci za nakup in najem stanovanja.

Pri prosilcih, ki naj bi jim dodelili sredstva iz skupnega sklada porabe, si je komisija za kadrovsko-socialna vprašanja ogledala sedanja bivališča 11. maja 1972.

Na predlog komisije je odbor za vprašanje združenega dela potrdil sledeča posojila:

a) Prosilcem, ki izpolnjujejo vse pogoje. Le-ti so predložili prepis gradbenega dovoljenja, vinkulacijsko potrdilo in izvleček iz zemljiške knjige, hišo pa imajo dograjeno do prve faze. Iz sredstev skupne porabe za stanovanjsko gradnjo, ki so vezana pri banki, jim je komisija dodelila sledeča posojila:

1. Resnik Stane	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
2. Koželj Stefanija	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
3. Legat Jancz	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
4. Mulej Jože	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
5. Praprotnik Helena	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
6. Posavc Vinko in Marija skupaj	45.000.—	din in 80 %	bančne udeležbe
7. Polončič Franci	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
8. Stefelin Anton	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
9. Smid Breda	22.000.—	din in 80 %	bančne udeležbe
10. Robič Helena	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
11. Mali Ana	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe
12. Vogelnik Andrej	22.500.—	din in 80 %	bančne udeležbe

Tov. Vogelnik hišo redno adaptira, kar si je komisija tudi ogledala, predložil pa je tudi vse potrebne dokumente.

b) Prošnje tistih prosilcev, ki še nimajo hiše dograjene do 1. faze ali ki niso predložili potrebnih dokumentov, bo komisija reševala naknadno, če bodo imeli vse pogoje izpolnjene do 20. 6. 1972.

- Dijak Alojz in Kristina — brez gradb. dov. in 1. faze;
- Maks ing. Vrečko — brez gradb. dov. in izvlečka iz zemljiške knjige;
- Koselj Anton — brez gradb. dovoljenja in 1. faze;
- Hribar Jancz — brez gradb. dovoljenja in 1. faze;
- Trlej Stanislav — brez gradb. dovoljenja in 1. faze;
- Gabor Stanislav — brez gradb. dovoljenja in 1. faze;
- Koselj Filip in Marta — brez 1. faze
- Mencinger Jože — brez 1. faze
- Kos Milka — brez kupoprodajne pogodbe in dovoljenja za adaptacijo;
- Golob Danijela — brez kupoprodajne pogodbe in dovoljenja za adaptacijo;
- Langus Slavko — brez 1. faze;

Po mnenju članov odbora se lahko rok podaljša do konca meseca junija.

Prošnje imenovanih bo komisija obravnavala po 30. juniju, če bodo izpolnjevali predpisane pogoje. Zneske bodo dobili izplačane iz sredstev skupne porabe za stanovanjsko gradnjo.

c) Prosilci, ki živijo izven gradbenega okoliša, ne dobe posojila po Pravilniku o dodeljevanju in finanširanju gradnje. Komisija jih ni posebej obravnavala; izjema je le prošnja tov. Peterman Janka. Po mnenju komisije je izjemoma upravičen do posojila, če bo zbral do

konca junija vso potrebno dokumentacijo. Imenovani je bil ves čas zaposlen na Fortuni in bo sedaj spet pričel delati na Fortuni v maloserijski delavnici.

Ostali prosilci:

- Marenk Anica gradi v Zg. Gorjah na Bledu
- Vidic Ljuba na Sred. Dobr
- Pfajfar Anica v Kam. gorici
- Potočnik Rozalija v Kam. gorici
- Lukan Franc adaptira hišo v Lipnici
- Oblak Cilka

Po mnenju članov odbora teh primerov ne bi smeli gledati tako enostransko in bi morali najti tudi zanje kakšno rešitev; regulirali naj bi npr. prevoz na delo, saj nihče ne ve in se niti v to ne pogloblja, ali imajo morda tudi ti prosilci socialne probleme.

Prošnja tov. Peterman Janka naj obravnava in potrdi delavski svet.

Tudi ostale prošnje naj obravnava delavski svet. Obenem bi predlagali delavskemu svetu sklep o odpravi gradbenega okoliša, saj je tudi za te prosilce potrebno najti neko rešitev — stroške prevoza na delo in z dela naj bi kriili sami.

Komisija je odobrila posojila naslednjim prosilcem iz sklada skupne porabe:

- Urbas Zdenki ni odobrila posojila, ker je že leta 1968 dobila pripadajoči znesek za novogradnjo;
- Zupan Dominiku je odobrila 10.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;
- Tonejc Majdi je odobrila 5.000.— din za dobo 5 let in 2% obrestno mero;
- Globevnik Darku je odobrila 10.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;
- Lindič Ivanu je odobrila 10.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;

6. Debelak Hermanu je odobrila 20.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;

7. Peternel Janezu je odobrila 10.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;

8. Bešter Jožetu in Mariji je odobrila 20.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;

9. Kralj Nevenki je odobrila 12.500.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero;

10. Vogelnik Juriju je odobrila 10.000.— din za dobo 10 let in 2% obrestno mero.

11. Jamšek Majdi naj bi odobrila 80% bančno udeležbo lanskega zneska, ki ga ni prejela, v skupnem znesku 14.000 din. O končni odobritvi zneska naj odloča delavski svet podjetja.

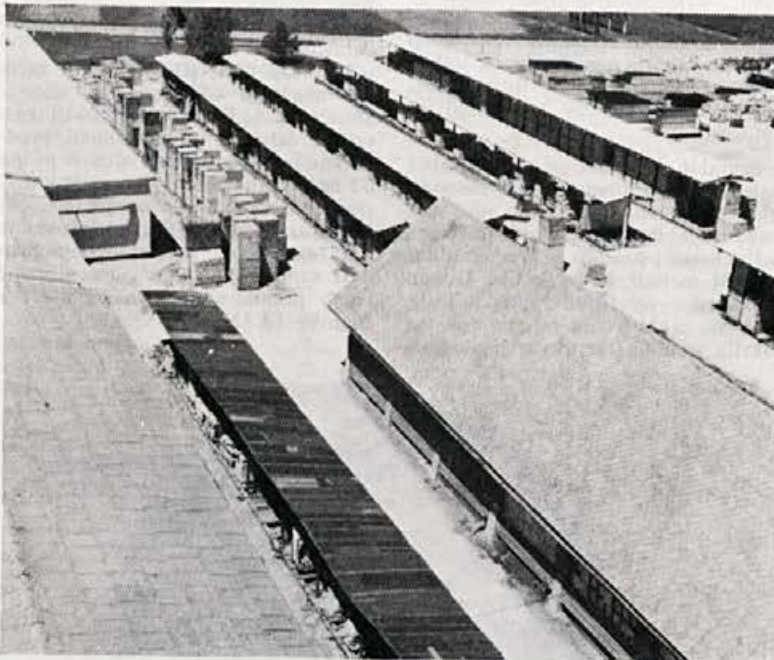
Prošnja tov. Peinkicherja bo obravnavala po ogledu hiše, ki jo bo prosilec kupil.

e) Graditeljem, ki so že prejeli posojilo v prejšnjih letih, in lastnikom, ki želijo adaptirati novejšo hišo, je komisija prošnje zavrnila z utemeljitvijo, da imajo vsi stanovanja ali da so že prejeli posojilo. Ti prosilci so:

Cufar Filip, Jagodic Stane, Potočnik Janez, Palavestrič Milena, Tonejc Niko, Cvenkelj Jože, Kolman Tatjana, Kleindinst Anton in Bertonec Valentin.

f) Prosilci za nakup ali najem stanovanja

Erman, Luznar, ing. Horvat Marija, Rebernik, Kariž in Burner. Zanje bomo prošnje obravnavali konec leta, ko bodo stanovanja na razpolago.

Skladišče lesa

Še nekaj o gospodarskem načrtu 1972

(Nadaljevanje s 3. strani)

Zaradi splošne dezorientacije, ki vlada v gospodarstvu, je planiranje stroškov oteženo. Ker pa nam je znan naš cilj in ker se zavedamo, da na gibanje stroškov ne vplivajo samo zunanji činitelji, temveč v precejšnji meri tudi notranji, smo se zavestno lotili planiranja stroškov, kateri bodo morali ostati v predpisanih mejah, če bomo hoteli prosperirati oziroma ustvariti sredstva za kritje eksternih in internih obveznosti.

Planirani stroški bodo predvidoma višji glede na obseg proizvodnje in prodaje ter glede na očno stanje in tendenco gibanja stroškov v gospodarstvu.

Celotni dohodek in njegovi elementi

Osnovno vodilo pri postavljanju višine celotnega dohodka, dohodka in ostanke dohodka je bilo ustvariti toliko sredstev, da se v prvi vrsti krijejo vse obveznosti navzven in znotraj podjetja ter da pridobimo toliko sredstev, da produkcija normalno narašča oz. se obnavlja. Tako je predvideno povečanje celotnega dohodka za 29,4%, dohodka za 15,8%, ostanek dohodka pa bi se glede na lansko leto, ko je bil nadpovprečen, znižal za 12,1%, kar pa bi še vedno zadostovalo za normalno poslovanje.

Relativno močno znižanje dohodka v primerjavi s celotnim dohodkom je vzrok močnemu povečanju poslovnih stroškov, ravno tako pa so tudi pri delitvi dohodka močno povečane pogodbenne in zakonske obveznosti, medtem ko so sredstva za OD realno povečala do take višine, ki je v skladu s samoupravnim sporazumom.

Finančni plan

Predvideni finančni plan bo izpolnjen, če bodo izpolnjeni predhodno obdelani posamezni plani. Računamo tudi, da bomo pri tem ob sedanjih družbeno-ekonomskih pogojih poslovanja povečali družbeni proizvod in njegove elemente v predvidenem obsegu.

Iz analiz posameznih elementov, ki so pomembni za odločanje, lahko ugotovimo ugodno gibanje proizvodnje in prodaje. Obratno pa je s predvidenim gibanjem stroškov poslovanja, ki nas že zlasti zaradi nejasnega gospodarskega položaja v naši družbi opozarja na skrajno previdnost v poslovanju na celotnem področju, posebno pa tam, kjer lahko vplivamo tudi sami.

DANES JE NASHA SMUCINA NA OSMIH STRANEH, ZATO PA BO V DOPUSTNIŠKIH DNEH ENKRAT IZSLA LE NA STIRIH STRANEH.

Analiza vaje enot civilne zaščite ELAN

Vodja štaba in odgovorni uslužbenec sta na podlagi naloga SOB-oddelka za NO Radovljica 13. maja 1972 izdelala in izvedla program vaje enot CZ. Ta program je bil v skladu z vojaško vajo, saj je bilo zaradi zračnega desanta ogroženo naše podjetje.

Člani enot CZ so bili mobilizirani po predvidenem programu.

Vodja štaba CZ in odgovorni uslužbenec podjetja sta od 04 do 05 ure obvestila 9 kurirjev, izmed katerih so se do 05,15 ure vsi zbrali na zbornem mestu. Tam so prejeli navodila ter kuverte s pozivi za aktiviranje vseh enot CZ.

Od 40 pozvanih članov CZ jih je v eni uri in 15 minutah prispelo na zborni prostor 39, kar je skoraj 100%.

Ko so kurirji oddali pozive, so na njih označili točen čas predaje, štab CZ pa je ob prihodu posameznih članov na zborni prostor označil čas prihoda (glej analizo).

Ob mobilizaciji so se pokazale določene napake in pomanjkljivosti, čeprav je vaja v celoti odlično uspela. Le-te naj bodo v opozorilo,

da bi se v bodoče ne ponavljale več.

1. Pozvan je bil Koselj Anton, Zg. Otok št. 9 namesto Koselj Anton, Bodešče 33. (Tu gre za administrativno napako).

2. Člana CZ Griovski Ciril in Rozman Pavel nista prijavi sprejembe svojih naslovov, Goričnik Marija pa nima hišne številke. Zato so jih kurirji težje našli.

3. Enota prve pomoči se je morala takoj po mobilizaciji udeležiti občinskega tekmovanja. Po našem mnenju datum ni bil usklajen in zato je ta enota opremo že predčasno odpeljala v Radovljico.

Po kontroli udeležbe pri posameznih ekipah je bila kratka vaja po določenih področjih. Ugotoviti moramo, da so bile posamezne enote v redu pripravljene in so imele vso opremo, če bi prišlo do nevarnosti.

Ob zaključku je bil pregled enot in udeleženci so bili na kratko informirani o poteku vaje. Sklenjeno je bilo tudi, da se bodo posamezne enote sestale ločeno in da bodo izpopolnile svojo tehnično stran.

K. S.

Vrednotenje delovnih pogojev

Naše podjetje spada med tista podjetja, kjer je večja nevarnost nesreč pri delu in obolenj v zvezi z njim. Zaradi tega dobivajo tisti zaposleni, ki delajo na delovnih mestih, ki ogrožajo zdravje, poseben denarni dodatek in tudi več dopusta.

Odstotek dodatka na osebne dohodke in dodatni dopust je določevala komisija za varstvo pri delu na podlagi meritev delovnih pogojev, zdravstvenih pregledov ogroženih delavcev ter ostalih kriterijev, ki so pomembni pri določevanju vrednotenja delovnih pogojev. Vse predloge komisije je dokončno potrdil DS podjetja.

Kljub intenzivnemu delu komisije za varstvo pri delu ter težkočam pri doščevanju kriterijev, kdo je upravičen do dodatka in kdo ne, je bilo mogoče probleme reševati sprotno. Prav v tem letu pa so se pojavili določeni problemi, ki so nujno zahtevali spremembo sistema za vrednotenje delovnih pogojev. Reševanje tega problema je bilo povezano s sistematizacijo v pod-

jetju, v kateri delovni pogoji niso bili vrednoteni.

Zaradi takega stanja se je podjetje povežalo z Zavodom za zdravstveno varstvo Maribor, ki je v sodelovanju s TS našega podjetja pričel ocenjevati delovne pogoje. To ocenjevanje je zajelo celotno podjetje razen administrativnega kadra in upoštevalo slučne kriterije:

1. fizično obremenitev (težavnost dela)
2. toplotno okolje
3. razsvetljava
4. ropot
5. vibracije
6. aerosole, pline in pare
7. nesnago
8. vodo, kisline
9. prehlad
10. nevarnost nesreč

Pri določanju stopnje nevarnosti na posameznih delovnih mestih, je komisija upoštevala čas izpostavljenosti na delovnem mestu, meritve delovnih pogojev, zdravstveno ogroženost ter ostale kriterije, ki so pomembni pri določevanju delovnih pogojev.

Na osnovi tega ocenjevanja, ki je bilo končano sredi maja, bomo izračunali vrednost posameznega delovnega mesta, oziroma specifične delovne operacije. Nato bomo določili odstotek denarnega dodatka na delovne pogoje. Poleg tega bomo na osnovi teh dodatkov določili tudi dodaten dopust za to leto.

Opravljen delo je bilo zelo obsežno. Vsekakor bomo sedaj dobili realne rezultate pri ocenjevanju delovnih pogojev v našem podjetju. Na osnovi teh podatkov bodo zaposleni dobili denarni dodatek, ki ga bomo na podlagi strokovne analitične ocene tehnično zdravstvenega varstva izračunali za posamezna delovna mesta oziroma operacije. S to rešitvijo bomo odstranili tudi določena odstopanja, ki so pri dosedanem vrednotenju delovnih pogojev še obstojala.

Avtomobilske ceste v Evropi in cestnina

Po podatkih nemškega avtomobilskega kluba je v Evropi nekaj nad 16.000 km avtomobilskih cest, pri več kot tretjini teh cest morajo uporabniki plačati posebno pristojbino. Pojem in poklic cestinarja vstaja iz zgodovine in postaja tudi poklic našega stoletja. S presenetljivo zakonitostjo rastejo pristojbine za uporabo cest v južni Evropi.

Lahko razpravljamo o tem, kateri način financiranja gradnje cest je boljši ali klasični način financiranja iz državne blagajne ali način, da nove ceste financirajo privatne gospodarske družbe z denarjem, ki ga dobijo s plačilom pristojbin. Takšen način je uspešno razvila Italija.

Po dolžini avtomobilskih cest je na prvem mestu ZR Nemčija s 4906 km. Tu ne poznajo cestnine.

Nasprotno morajo v DR Nemčiji plačati uporabniki cestnino na vseh avtomobilskih cestah. Res je, da se te pristojbine od konca vojne skoraj niso spremenile.

Občudujemo hiter razvoj avtomobilskega cestnega omrežja v Italiji, kjer je trenutno 4250 km avtomobilskih cest. Ze letos bo verjetno Italija po dolžini cest presegla ZR Nemčijo. V južni Italiji je uporaba avtomobilskih cest brezplačna, povsod drugod pa pristojbine stalno naraščajo. Merilo za odmero pristojbin je pri osebnih vozilih dvojno: osna razdalja in konjske sile.

Pri gradnji avtomobilskih cest precej zaostaja Francija, ki jih ima doslej le okoli 1537 km in ki tudi pobira cestnino. Peto mesto zavzema Anglija s 1280 km, šesto pa Nizozemska s 1094 km. Nobena od

njih ne pozna pristojbin za uporabo avtomobilskih cest.

Jugoslavija je s 754 km avtomobilskih cest na sedmem mestu, sledi ji Grčija s 666 km, ki le na delu avtomobilskih cest pobira cestnino.

Belgija je s 501 km na osmem mestu, uporaba cest je brezplačna. Avstrija ima 463 km avtomobilskih cest, pobira cestnino 60 šilingov le na 36 km dolgem delu avtomobilske ceste Innsbruck—Brenner, torej je gradnja silno draga.

Isto dolžino kot Avstrija ima tudi Švica, vendar ne pozna cestnine.

Španija ima le 209 km avtomobilskih cest in pobira cestnino.

Tako se je doslej udomačil poklic cestinarja: v Italiji, Franciji, Španiji, Grčiji, DR Nemčiji in delno tudi v Avstriji.

(Slovenija paralele)

Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj je na svoji seji dne 30. 5. 1972 sprejela

SKLEP

o prispevku zavarovanih oseb k stroškom za nekatere oblike zdravstvenega varstva

1.

K posameznim vrstam zdravstvenih storitev, določenih v 45. členu statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj prispevajo zavarovane osebe s tem sklepom pri zdravstvenih zavodih na območju te skupnosti:

1. Din 10.— za vsak obisk na domu na zahtevo zavarovane osebe;

2. Din 10.— za vsak prvi pregled v specialistični ambulanti;

3. Din 100.— za medicinsko intervencijo ob prekinitvi nosečnosti ne glede na indikacije, razen v primeru, ko gre za spontano prekinitev;

4. 50 % vseh stroškov pregledov in zdravljenja v prvih 5 dneh zaradi zastripitve z alkoholom;

5. 50 % stroškov cepljenja, ki ni predpisano kot obvezno;

6. Din 5.— za vsako izdano zdravilo, ki se predpiše v breme skupnosti zdravstvenega zavarovanja, razen zdravila, za katera je potrebna neposredna intervencija strokovnega zdravstvenega delavca;

7. 25 % vseh stroškov za zobozdravstvene storitve, razen izdiranja zob;

8. Din 15.— za vsak prevoz z reševalnim vozilom ali kakim drugim vozilom;

9. K stroškom za protetična in ortotična sredstva, sanitarne pripomočke, očesne pripomočke, slušne pripomočke ter aparate za omogočanje glasnega govora:

Din 50.— za protezo, ortopedski aparat za zgornje oz. spodnje okončine, kovinsko sandalo, ortopedski korzet, invalidski voziček, usnjene rokavice, steznik, usnjeno kapo, lasulje;

Din 40.— za navadne čevlje k protezi ali ortopedske čevlje do velikosti številke 35;

Din 70.— za enake čevlje številke nad 35;

Din 15.— za berglo ali bergli;

Din 20.— za vse vrste očesnih pripomočkov, razen za bifokalna očala;

Din 40.— za bifokalna očala;

Din 50.— za slušni aparat ali aparat za omogočanje glasnega govora; trojni znesek, ki je predpisan kot prispevek za zdravila in za vsa druga protetična in ortotična sredstva, ki se lahko predpisujejo zavarovani osebi na stroške skupnosti zdravstvenega zavarovanja;

10. 20 % za pomoč gorske reševalne službe.

2.

Zavarovane osebe prispevajo k stroškom tudi v primerih, ko gre za obvezne oblike zdravstvenega varstva.

3.

Prispevka po tem sklepu ne plačajo zavarovane osebe:

— za storitve, ki spadajo pod obvezne oblike zdravstvenega varstva žensk v zvezi z nosečnostjo, porodom, materinstvom in kontracepcijo;

— za storitve in pripomočke, ki spadajo pod obvezno obliko popolnega zdravstvenega varstva novorojenčkov, dojenčkov, predšolskih in šolskih otrok, dijakov srednjih šol in učencev v gospodarstvu;

— za storitve in pripomočke, ki so zavarovancu potrebni v zvezi z nesrečo pri delu ali poklicno boleznijo;

— za stalni kateter, vrečico za vodo, pas z vrečico za blato, kološtom in endotrahialne kanile.

Prispevka pod 10. alineo 1. točke tega sklepa so oproščene zavarovane osebe tudi po dvojni ali večstranski amputaciji udov nad zapestjem ali nad gležnjem in osebe, ki imajo paraplegijo, triplegijo ali tetraplegijo.

4.

Vojaški vojni invalidi in borec — nosilci spominskega znaka 1941 so oproščeni plačevanja prispevkov k stroškom, navedenim v tem sklepu.

5.

Upokojenci, ki prejema varstveni dodatek in socialni podpiranci ne plačajo prispevka za zdravila.

6.

Če znaša vrednost zdravila ali pripomočka manj kakor pavšalni prispevek po prvi točki tega sklepa, plača zavarovana oseba samo dejansko ceno.

Prispevek iz prve točke tega sklepa je dohodek zdravstvene organizacije, ki je storitev opravila oz. dobavila zdravilo ali drug pripomoček.

Za znesek prispevka zavarovane osebe se zmanjša cena storitve, zdravila ali pripomočka oz. celotni znesek računa, ki bremeni sklad zdravstvenega zavarovanja te skupnosti.

7.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske, uporablja pa se od 1. januarja 1972. S tem dnem preneha veljati sklep, ki ga je sprejela Skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja Kranj dne 27. 1. 1971.

TRIM — TRIM — TRIM — TRIM — TRIM — TRIM — TRIM — TRIM —

Človek propada, ker se premalo giblje

Lepo je, da ste se odločili vključiti v športno rekreacijsko akcijo TRIM v okviru novega slovenskega gibanja šport za vsakogar. Prva naša akcija TRIM je značka TRIM. To je angleška beseda, ki pomeni uravnovešenje ladijskega tovora, v športu pa naj pomeni duševno in telesno ravnovešje, uravnovešenega dela in razvedrila, torej rekreacijo. Ker je to gibanje zajelo že skoraj ves svet, smo se odločili, da tudi v Sloveniji uvedemo TRIM, to je šport za vsakogar. Uresničevanje programa TRIM dela človeka zdravega, vedrega in sposobnega.

In kaj ste storili, da bi se vaše počutje izboljšalo? Verjetno nič ali pa zelo malo. Ni namreč dovolj, če hodite samo ob nedeljah na sprehod ali če se odrečete koščku sladice. To vam še zdaleč ne bo pomagalo! Tudi za vas naj bi obveljalo načelo, da bi se morali vsak dan po malem ukvarjati s športom. Tega načela si nismo izmislili, ampak ga priporočajo vsi zdravniki in športni strokovnjaki.

Ce vam je že vseeno, kakšen je vaš videz, vam ne sme biti vseeno, kako je z vašim zdravjem!

Telo ni stroj, ki se z uporabo izrablja. Nasprotno, če telo primerno obremenjujemo, se krepi. Človek, ki se dobro počuti, ki je v dobri kondiciji, kot pravimo, laže prenaša tudi psihične napore.

Bolj ko boste srce aktivirali, bolj bo zdravo

Strokovnjak je takole opisal različne posledice nezadostnega gibanja: »Kdor se premalo giblje, poje več, kot mu je treba. Posledica takega nesorazmerja je prevelika zamašenost, ki dviga krvni pritisk. Oba pojava skupaj pa zmanjšujeta potrebo po gibanju. Veriga se sklene s srčnim infarktom, začetkom konca.«

Sedenje je tipično sodobno življenje

Vstanite! Zadnji čas je, da prenehate »gostiti« šport samo ob televizorju, z branjem športnih rubrik in z navijanjem na tribuni.

Osvojitev značke TRIM naj vam bo naloga!

SPORT JE ZA VSAKOGAR!

TRIM

Seveda brez vašega sodelovanja ne bo uspeha, zato vam želimo pomagati. Opozarjamo vas, da v sedanjem hitrem tempu življenja pozabljate na športno rekreativno dejavnost. Ker pa gotovo želite svoj prosti čas izpolniti z novim, bolj zanimivim in vašemu zdravju koristno, se vključite v TRIM. Menda vam pač ni vseeno, kaj bo z vašim srcem, pljuči, postavo in počutjem? Gotovo bi bili radi postavni in vitki, opazate pa morda, da sta vam krilo in hlače vsak dan tesnejša ali da postanete zasopli, že ko se povzpnete v drugo nadstropje.

Kako se počutite, veste samo vi, kakšen je vaš videz, pa vedo povedati vsi.

Z nami na Triglav!

Sindikata Elana organizira 2. in 3. julija pohod na Triglav pod vodstvom alpinista Janeza HANZIČA iz tovarne.

Udeleženci naj imajo za pohod ustrezno planinsko opremo.

Prijave sprejema do 20. junija t.l. tajnica sindikata tov. Jelka BEM.

Pri njej naj prijavitelji vplačajo tudi din 20,00 za prevoz.

»Boom« z izvozom gradiva prenehal

Več kot leto dni je trajal pravi »boom« za italijanske tovarne in izvoznike gradiva v Jugoslavijo; začel se je nekako oktobra 1970 in zaključil 15. decembra 1971, ko je pričel veljati odlok 654 zveznega izvršnega sveta SFRJ. Zdej je potrebno za uvoz gradbenega materiala (in vrste drugih proizvodov) soglasje osrednjih jugoslovanskih oblasti.

Kakor je bil »boom« izreden ter je italijanskim tovarnam in opekarnam prinašal milijarde v času, ko se je v sami Italiji čutila huda gradbena kriza in bi bilo sicer mnogo opekarni zašlo v krizo, toliko bolj je moral biti hladen tuš omejenega odloka. Mnogo izvoznikov se je kmalu znašlo, vrgli so se na druge kupčije, kjer se je le dalo.

»Boom« je prenehal tudi za avto-prevozna podjetja, ki so s svojimi tovornjaki prevažala gradbeni material, ki ni bil namenjen globoko v Jugoslavijo. Sicer bi bilo zgrešeno misliti, da je cvetela samo trgovina z mejnimi jugoslovanskimi republikami. Na krajših razdaljah so se res uveljavljali predvsem tovornjaki, toda vagonске pošiljke so šle daleč v notranost Jugoslavije, v Bosno in še naprej. Razmahnil se je promet tudi na relaciji Bar—Crnogorsko primorje, za katero veljajo tudi olajšave mejne trgovine.

Vse je zaživel, ne morda samo tovarne v obmejnih deželah, »boom« je zajel tudi področja tja doli do Trevisa, Vicenze, Imole, Castela, Veneta ter tovarni najrazličnejših vrst keramike — tako tudi sanitarne v Sassuolo in Fioranu-Medenesse. Italijanski izvozniki so povečini prodajali opečne in keramične proizvode in druge podobne izdelke franko italijansko-jugoslovanska

meja. Z jugoslovanske strani so blago prevzemala jugoslovanska uvožno-izvozna podjetja (iz Ljubljane, Zagreba in drugih jugoslovanskih mest) ter ga usmerjala naprej v notranost in obalna mesta. Včasih pa so se vmešali tudi razni mešetarji, ki so iskali stike z gradbenimi podjetji, pa tudi neposredno z investitorji. Glede cen naj navedemo nekaj primerov: strešniki (ploščati) tipa arseille — cena italijansko-jugoslovanska meja 42 lir (vključno manipulacijski carinski stroški z italijanske strani); istrski bloki — 14x25x25 cm franko opekarna 34, franko meja 38 lir.

Se nekaj podatkov o vrsti materiala, ki je v velikih množicah romal čez mejo — neko podjetje je v enem letu izvozilo 8 milijonov strešnikov — zidaki vseh vrst, strešniki tipa Marseille, navadni korci, bloki (istrski), hidrotizirano apno (navadno v tovornjakih), votlaki, stropne obloge, cementno-azbestne plošče, cevi za dimnike, plošče za pod, ploščice za oblaganje sten, sanitarna keramika (škopolke, umivalniki itd.), ploščice za fasade itd.

Iz Italije so v velikih količinah izvažali tudi natronov papir za cementne vreče, papirne vrečice vseh vrst, torbice iz polietilena za trgovine, pa tudi razglednice, naročne tiskovine, turistične prospekte itd.

Kakor je inflacija ustavila izredno konjunkturo za gradbeno dejavnost v Jugoslaviji, in to zaradi nezaupanja do denarja, ki ga je vse hitelo investirati, tako je deflacijska politika, ki teži za stabilizacijo, morala odnesti »boom« za proizvode gradbenega materiala in trgovine z njim.

(Iz revije Društva knjigovodij)

Prva pomoč naj bo »strokovna«

Izid ankete krvodajalcev

Nagradne ankete se je udeležilo 46 članov kolektiva, kar je glede na veliko število krvodajalcev malo.

Rezultati:

- a) odvzem krvi proti plačilu 27,3 %
 b) odvzem krvi in dela prost dan 72,7 %
- a) odvzem krvi v Ljubljani 35,6 %
 b) odvzem krvi na Bledu 64,4 %

Iz navedenih rezultatov je razvidno, da skoraj tri četrtine krvodajalcev želi oddati kri in imeti ta dan

dela prost, po drugi strani pa želi večina krvodajalcev, da je odvzem krvi na Bledu.

Rezultati žrebanja anketnih listkov:

- nagrada: Ski-bob — darilo IE, Marica Knavs — razrez lesa;
- nagrada: Smučarske palice — darilo tov. Elan, Kristina Dijak — prodajni sektor;
- nagrada: Pulover — darilo OSS Radovljica, Severin Katrašnik — remont.

ing. Maks VRECKO

Strelsko tekmovanje ob Dnevu mladosti

V Radovljici je bilo 19. maja mladinsko tekmovanje v streljanju z zračno puško, v katerem je sodelovalo štirinajst ekip, med njimi tudi dve Elanovi ekipi in sicer Elan in Inštitut Elan. Ekipa Inštitut Elan je tekmovala izven konkurence.

Za ekipo Elan so nastopili naslednji tekmovalci:

1. Anton Vidic
2. Boris Kozinc
3. Anton Peinkicher

Za ekipo Inštitut Elan pa:

1. Jože Horvat
2. Rudi Kokalj
3. Lado Debeljak

Ekipni rezultati:

1. Elan	712 krogov
2. Veriga Lesce	705 krogov

3. Gostin. center Bled	579 krogov
4. Ljubno	576 krogov
5. Inštitut Elan	599 krogov

Rezultati posameznikov:

1. Franc Lotrič	256 krogov (V)
2. Anton Peinkicher	246 krogov (E)
3. Boris Kozinc	236 krogov (E)
4. Jože Horvat	233 krogov (E)
5. Anton Vidic	230 krogov (E)

Od naše ekipe pričakujemo prav tako dobre rezultate tudi na Lesariadi v Cerknici in upamo, da se bo uvrstila na tretje mesto.

Treningi so dobro obiskani, kar vedno kasneje pokažejo tudi rezultati.

Ekipa bo izbrana po odigrani tekmi, v tovarni Stol Kamnik.

Anton PEINKICHER

Tekmovanje ob mesecu mladosti

Mladinci MA Elan so sodelovali v naslednjih panogah: šah, namizni tenis, mali nogomet, odbojka (ženske), kegljanje (moški), kegljanje (ženske), streljanje in kros.

Pri šahu so se naši dokaj slabo odrezali, od štirih prijavljenih šahistov sta na tekmovanje prišla le dva (Resman in Benedičič), ki pa sama nista mogla rešiti potaplajoče se ladje.

V namiznem tenisu so naši tekmovalci Urh Jože, Luznar Janez in Jesenko ing. Jože dosegli lep uspeh, saj so bili premagani šele v finalu, kjer so izgubili z JLA z rezultatom 1:3.

Ne le Olimpija, tudi naši nogometaši imajo krizo. Odigrali so le eno tekmo, jo izgubili in izpadli iz nadaljnega tekmovanja. Selektor reprezentance tov. Dežman je pred hudimi problemi. Lesariada se bliža, pričakovane forme njegovih varovancev pa ni. Za Elan so nastopili: Trošt, Tonejc, Gračnar, Adam, Lombar, Kozinc in Matjašič.

Naše odbojkarice so odigrale le eno tekmo, ki so jo pa izgubile in se tako niso uvrstile naprej. To je posledica neresnosti in nerednega udeleževanja treningov, saj občasno obiskujejo treninge le tri dekleta,

redno pa ne trenira sploh nobena. S svojo izredno slabo formo povzročajo dekleta svojemu mentorju tov. Milatoviču hude preglavice.

Kegljanje — moški

Naši fantje so osvojili odlično drugo mesto. Med posamezniki pa se je Toman Slavko uvrstil z 216 keglji na drugo mesto. Za Elan so nastopili: Vehovec, Toman, Palhartinger Miro in Vidic.

Kegljanje — ženske

Za Elan so nastopile: Rožič Nada, Lombar Jana in Brcar Ivanka in zasedle odlično drugo mesto. Med posamezniki pa je Lombarjeva zasedla drugo, Rožičeva pa tretje mesto.

Streljanje

Nastopali so: Peinkicher, Kozinc Boris in Vidic Anton. Prepričljivo so osvojili prvo mesto in s tem osvojili dragoceni pokal že tretjič zapored.

Teka po ulicah Radovljice se je udeležil samo en predstavnik. Kozinc Boris je v hudi konkurenci zasedel zelo dobro peto mesto. Če upoštevamo, da je tekmovalc tik pred začetkom tekmovanja prišel s Stola in da je startal povsem negret, je njegova uvrstitev zelo solidna.

ADAM

KOZA	domača žival
KOZA	naprava za žaganje drv
KOZA	telovadno orodje
KOZA	oznaka za slabo žensko
KOZA	kožni izpuščaj (črna koza)

Vsestranska uporaba samostalnika je zelo kočljiva.

K. S.

ZAHVALA

Družina POTOČNIKOVA iz Mošenj se lepo zahvaljuje za obisk naših predstavnikov sindikata na dan 11. obletnice smrti moža in očeta TONETA, ki se je ponesrečil v našem podjetju.

Predstavniki so na grob položili šopek cvetja, pri družini pa so se zadržali na krajšem razgovoru.

Mogoče bi bilo bolje, da bi družini priskočili na pomoč v gmotni obliki, kot smo to delali do sedaj vseh 10 let, saj se otroci še niso osamosvojili.

K. S.

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob nenadni smrti drage mame

KUNCIC IVANE

izrazili sožalje in jo spremili na njeni zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala sodelavcem nabavnega oddelka za podarjeno cvetje in pomoč.

Zalujoča hči Minka z družino

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

PODLIPNIK FRANCISKE

se vsem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, posebno pa še sodelavcem iz skladišča telovadnega orodja za denarno pomoč namesto venca na grob.

Zalujoča hči Slavica Podlipnik

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža

KOREN ALOJZA

se zahvaljujem vsem za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno lepo pa se zahvaljujem najbližjim sodelavcem in mojstrom za podarjeni venec in denarno pomoč.

Zalujoča žena Marija z družino

I. sindikalno ekipno šahovsko prvenstvo Gorenjske za leto 1972

Šahovska podzveza Gorenjske je to prvenstvo razpisala v okviru svojega tekmovalnega programa. Prvič je bilo to prvenstvo v petek, dne 19. maja 1972 v prostorih Poklicne kovinarske šole Radovljica. Pravico do nastopa so imele sindikalne organizacije s področja gorenjskih občin: Radovljica, Kranj, Tržič, Skofja Loka in Jesenice.

Razpredelnica po končanem tekmovalju je naslednja:

1. Zelezarna Jesenice	29,5 točk,
2. Tekstilindustrija Kranj	27 točk,
3. Elan Begunje	25,5 točk,
4. Bolnica Begunje	20,5 točk,
5. Sava Kranj	20 točk,
6. Planika Kranj	18,5 točk,

7. Jelovica Skofja Loka 16,5 točk,
8. Prosveta Radovljica 10,5 točk.

Naša tovarniška ekipa je bila ojačana z dvema igralcema iz tovarne Veriga Lesce, kar je bilo popolnoma v skladu s propozicijami tekmovalja.

Rezultati:

1. Harinski Jože (V)	5 točk,
2. Prestrl Jožef	5 točk,
3. Vrečko ing. Maks	3,5 točk,
4. Jerala Vinko	5,5 točk,
5. Kopač Tomaž	2 točki,
6. Segula Tone (V)	4 točke,

Solidna ekipa in tudi soliden uspeh v tako močni konkurenci.
Jožef PRESTRL

XVIII. ekipno sindikalno prvenstvo občine Radovljica v šahu za leto 1972

To vsakoletno tradicionalno prvenstvo je bilo odigrano v sredo, 17. maja 1972 v prostoru Družbenega centra Lesce pod pokroviteljstvom Občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica in v organizaciji Šahovskega društva Lesce.

Vrstni red vseh 5 ekip:

1. Elan Begunje	9,5 točk,
2. Veriga I. Lesce	8 točk,
3. Bolnica Begunje	5,5 točk,

4. Zito Lesce 4 točke,
5. Veriga II Lesce 3 točke.

Posamezni rezultati naše ekipe:

1. Jožef Prestrl	2,5 točke,
2. Vrečko ing. Maks	3 točke,
3. Tomaž Kopač	4 točke.

Za osvojen prvo mesto smo prejeli v trajno last prehodni pokal ObS ZS Radovljica in še manjši pokal.
Jožef PRESTRL

I. sindikalno prvenstvo posameznikov v kegljanju na asfaltu za leto 1972

Naša kegljaška podsekcija je za vse člane našega podjetja — kegljave in kegljače, organizirala in tudi izvedla to prvenstvo na dvosteznem klubskem kegljišču KK Bled na Bledu 12. in 13. maja 1972.

Tekmovalo se je v 2 kolih s 50 lučaji (25 polno, 25 čiščenje) za obe kategoriji nastopajočih, stroške steznine pa je krila naša podsekcija SSD.

V moški konkurenci je od 41 prijavljenih nastopilo 40, v ženski konkurenci pa od 11 prijavljenk 8:

Rezultati — ženske:

1. Majda Dobida	kegljev 343
2. Marija Gosak	332
3. Jana Lombar	301
4. Nada Rožič	282
5. Ivanka Brčar	258
6. Vlasta Vidic	252
7.—8. Jurica Kariž	221
7.—8. Vera Jesenšek	221

Rezultati — moški:

1. Lado Hegedič	kegljev 405
2. Slavko Toman	402
3. Marjan Vehovec	383
4. Janez Kolman	379
4. Jožef Prestrl	374
6. Alojz Hrovat	372
7. Matevž Vidic	369
8. Mičo Božič	367
9. Bojan Marinšek	363
10.—11. Ivan Božiček	360
10.—11. Gregor Slivnik	360

12. Franc Resman	355
13. Andrej Kirher	354
14. Metod Kavčič	347
15. Franc Legat	346
16. Janez Kržan	334
17. Matevž Peinkihner	333
18.—19. Janez Erzar	331
18.—19. Pavel Cerkovnik	331
20. Bogomir Kežžar	330
21. Janez Gašperin	323
22. Anton Peinkihner	313
23. Andrej Resman	308
24. Rok Sitar	302
25.—26. Alojz Svetina	300
25.—26. Joža Finžgar	300
27. Miha Finžgar	298
28.—29. Alojz Peinkihner	297
28.—29. Boris Kozinc	297
30. Stane Kozamernik	296
31. Bojan Zajc	285
32. Branko Mevlja	283
33. Silvester Pangerc	277
34.—35. Florijan Skofic	274
34.—35. Anton Benedičič	274
36. Franc Peterman	249
37. Štefan Gatej	243
38. Peter Prešeren	239
39.—40. Darko Globevnik	227
39.—40. Janez Janež	227

Odziv za to vrsto športa pri nas je bil ogromen, kar je izredno razveseljivo in vse pohvale vredno.

To tekmovalje je obenem služilo tudi za izbiro tekmovalcev za udeležbo na III. občinskem sindikalnem prvenstvu in III. lesariadi.

VREMENA
KLANJCEM NISO SE
ZJASNILA . . .

Mladinski ekipni šahovski turnir

V počastitev dneva mladosti je bil v petek, 12. maja 1972 v prostoru družbenega centra Lesce mladinski ekipni šahovski turnir, ki se ga je udeležilo deset 4-članskih ekip iz vse radovljiške občine.

Vrstni red:

1. MA Ljubno	29,5 točk,
2. MA Gorje	29 točk,
3. JA Boh. Bela	28 točk,
4. MA Veriga Lesce	22,5 točk,
5. OS Podnart	15,5 točk,
6. MA Zasip	14,5 točk,
7. MA Kamna gorica	12,5 točk,
8. MA Elan Begunje	11,5 točk,
9. OS Lipnica	11,5 točk,
10. MA Murka Lesce	6,5 točk.

Ekipa našega mladinskega aktiva je igrala v naslednji postavi:

1. Anton Benedičič (6 točk)
2. Franc Resman (4,5 točk)
3. Metod Kavčič (1 točka)
4. Cene Globočnik (0 točk)

Turnir je v celoti lepo uspel, a se žal slabo končal za okrnjeno Elano-vo ekipo. Anton BENEDIČIČ

PIKNIK

13. V. 72
na Oddihu

RIBNO

PIKNIK

20. V. 72
na Oddihu

RIBNO

PIKNIK

3. VI. 72
na Oddihu

RIBNO

PIKNIK

27. V. 72
na Oddihu

RIBNO

Ne pustite se
socialno
razlikovati

Kakšni so naši oglasi